

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Recognitio erroris post lapsum. XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

21. *Quòd faciliter peccatur verbo, facilitas cordis.*

Iacob 3.

Matt. 15.

Prov. 20.

QVO FACILIUS delinquitur, quàm verbo? Qui enim verbo non offendit, hic perfectus est vir. Sed tamen cogitatione multo facilius ac etiã grauius, delinqui potest. Ex corde enim (vt Dominus ait) oriuntur blasphemia, mendacia, quæ coinquinant hominem. Malum igitur prius concipitur in corde; verbum autem malum procedit ex malo corde. Sed in corde facilius & occultius, in verbo autem facilius & manifestius peccatur. Hinc etiam scriptum est: *In multiloquio non deest peccatum.*

22. *Qualiter decipitur homo, & retrahitur à custodia silentij.*

Prov. 21.

DECIPITUR homo multoties sub pietatis & affabilitatis vultu, retractus à rigore suo, quæ sibi indixerat; vt cum cauere cupiens nimietatem loquendi, timet periculum aliud, ne ex sua taciturnitate quispiam grauetur. Quia fortè non satisfacit ei; quia rarius eum alloquitur; quia parum de ipsius fraternitate curare videtur: vnde etiam aliquando parua charitas, celerior suspitio, comotio & indignatio, conquestio aut etiã detractio, in altero surrepere possit. Sed hoc si aliquo iudicio deprehenderet, & alterius charitatem super se violari præsentiret; tunc quantum liceret ei, ex obedientia loci & temporis loqui, non loquens peccaret. Lingua enim placabilis lignum vitæ, & verbum bonum super omne donum. Sic iterum descendet homo ad aperiendum ostium pulsanti; qui pro sua persona claudere semper appeteret os suum, vt tanto securius eustodiret animam suam. Sed quomodo decipitur, nondum apparet; quia ex forma prædicta soluere silentiũ, non culpa, sed virtus videtur. Verũ quia homo ad loquendum serus & custoditus, circa principium aliquantulum strictior est; sed cum iam lingua ad longiora mouetur colloquia, multa etiam negligenter subintrare patitur, quæ ex fine, serò conscientia ad se reuertente, clarius videt; ita quod inceptum est necessitate & vtilitate alterius, finitur sæpe leuitate & permixtione externæ consolationis: & qui proposuit vix admittere necessaria, ne rueret ad otiosa, ex primis necessariis ducitur extra se, ad representabilia. Sæpe etiam aduertit lapsum suum, & tamen labendo non tacet; videt se deuiare, nec redit, donec foueam apertam inueniat, aut obstaculum, quod os eius obstruat: atque vtinam confusus & humiliatus, eiulando & dolendo resipiscat, nec amodò sibi confidat.

23. *Recognitio erroris post lapsum.*

QVI cum plenè in se reuersus fuerit, fragilitatẽ suam multam considerans, deceptionemq; perpendens, meritò cum propheta

pheta conqueri potest: *Laqueum parauerunt pedibus meis, & incuruauerunt animam meam.* Psalm. 58.

24. *De laqueis lingua.*

Primo sequidem homo illaqueatur ad auditum verborum non sanorum, postea incuruatur ad consensum, vt dicat iam talia, quæ audere metuebat. Valde enim incuruatur anima, quando deserto Deo & sermonibus eius, conuertitur ad vaniloquia, pro capienda consolatione misera. Vel sic quandoque pedibus illaqueatur, vt stet ad loquendum per aliquas moras; tandè ex placencia audiendi vel loquendi, incuruatur ad sedendum, vt sit iucunda & integra fabulatio. Ecce frater, quantus laqueus lingue, quam prona subintrat seductio. Non ergo dissonat à vero, quia sæpè decipitur quis, sub pietatis vultu, à sancto rigore.

25. *Questio oritur ex his, & longè antè dictis.*

Rursum te mouere potest, cum longè superius dictum sit cauendum esse de nimio rigore, qui quosdam de singularitate norat, & quadoque perdidit; cur hic ostèditur casus & laqueus, si rigor negligitur? Inter angustias comprehenditur hoc audito animus, & sermo iste magis perplexum legentem facit. Qui propter huiusmodi mouetur, cogitet, quia vtrouique pericula, vbi obstacula plura insunt, siue loquatur, siue indiferecè quis taceat.

26. *Discretio sequenda est, & inquirenda præ omnibus iam dictis.*

Vad aliquam saltem discretionis regulam se aptet & informet, conueniens fuit, vt hanc (ostenso bono silentij, & vitio loquacitatis, cum eorum laqueis) virtutis amator faciliùs inueniret. Nec ergo simpliciter oportuit commendari silentiù, quasi semper seruandum: neque reprehendi ipsam rursus locutionem, tanquam semper superfluam; quia in omnibus discretio pulcherrima virtus est, quæ laqueos à dextris & à sinistris præcauens, viam perfectissimam demonstrat.

Discretio
vbique ne-
cessaria.

27. *Deuoti & religiosi plus cateris silentio insistere debent.*

Est tamen pluribus magis necessaria custodia silentij, qui videlicet in statu religionis & proposito bono, atq; à secularibus hominibus remoti, & omnibus temporalibus curis exuti, Deo seruire elegerunt. Qui etiã maiorem rationem tenentur reddere in die iudicij, pro omni verbo. Nec solù de verbo, sed de qualibet alia negligentia & transgressione, grauius iudicantur. Cui enim plus donatum est, plus ab eo exigitur. Si etiã illi plenam excusationem non habent, qui officio pastoralis curæ,

Silentium
monachis
in primis
necessariù.